

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені І. І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН,
ПОЛІТОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

КИТАЙСЬКА МОВА 2 КУРС

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до вивчення навчальної дисципліни
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії»

Одеса
Букаєв Вадим Вікторович
2024

УДК 811.581'243(072)

К451

Укладачі:

М. Ю. Карпенко, кандидат філологічних наук, доцент кафедри суспільних комунікацій та регіональних студій Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

В. В. Горбалінська, викладачка кафедри суспільних комунікацій та регіональних студій Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Рецензенти:

В. Ю. Неклесова, доктор філологічних наук, професор кафедри граматики англійської мови Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

О. Ю. Карпенко, доктор філологічних наук, завідувач кафедри граматики англійської мови Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

*Рекомендовано до друку вченою радою
факультету міжнародних відносин, політології та соціології
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
(Протокол № 2 від 2 жовтня 2024 року)*

К451 **Китайська мова 2 курс** : методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» / уклад.: М. Ю. Карпенко, В. В. Горбалінська. – Одеса : Букаєв Вадим Вікторович, 2024. – 20 с.

Методичні вказівки розраховані на поглиблене вивчення тем навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням (китайська)» здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії та були розроблені відповідно до силабусу та робочої програми дисципліни. Основна мета вказівок – надати методичну допомогу здобувачам вищої освіти у підготовці та вивченні тем практичних занять та у процесі самостійної роботи.

УДК 811.581'243(072)

© Карпенко М. Ю., Горбалінська В. В. укладання, 2024

ЗМІСТ

ЗМІСТ	3
ВСТУП	4
ТЕМАТИКА ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ.....	5
ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	7
ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	10
ПИТАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО ТА ПЕРІОДИЧНОГО КОНТРОЛЮ	13
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	15

ВСТУП

Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Китайська мова 2 курс» для здобувачів другого курсу призначені для допомоги здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», які навчаються в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова на Факультеті філології.

Мета курсу «Китайська мова 2 курс» – ознайомити здобувачів з новими граматичними аспектами китайської мови, розширити їхній словниковий запас відповідно до рівня А2 (відповідно до класифікації CEFR), а також надати базові знання з географії Китаю та його зовнішньополітичних орієнтирів.

Завдання дисципліни включають подальше вивчення граматики китайської мови, опанування лексичного матеріалу, а також вдосконалення навичок спілкування з використанням нової лексики у рамках тем, передбачених програмою курсу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

- Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.
- Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проєктів.
- Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.

ТЕМАТИКА ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ I

Тема 1. Використання 离 / 多元, 从.....到..... Порівняльна частка 比.

Вивчення правил використання 离 / 多元 для побудови речень, що описують відстань між об'єктами. Використання конструкції 从.....到..... у реченнях. Ознайомлення з прийменниками для опису відстані та розташування об'єктів. Побудова стверджувальних та заперечних порівняльних речень.

Тема 2. Використання 被 та 把 у реченні.

Введення в поняття пасивного стану в китайській мові. Вивчення способів визначення суб'єкта та об'єкта в реченні. Особливості та правила використання 被 та 把 у побудові речень.

Тема 3. Майбутній час з 要 / 会.

Ознайомлення з поняттям майбутнього часу в китайській мові. Використання 要 / 会 / 将 для вираження майбутніх подій. Побудова речень для опису майбутніх станів та планів без застосування 要 / 会.

Тема 4. Використання 的 / 得 / 地 у реченні.

Вивчення ролі 的 як модифікатора іменника. Використання 得 як модифікатора дієслова та 地 як модифікатора прикметника. Повторення додаткових функцій частки 的 у реченнях.

Тема 5. Різниця між 有一点 та 一点儿. Завершеність дії з використанням 到.

Розрізнення значень 有一点 та 一点儿. Використання 到, 好, 见, 完, 懂, 会 для вираження завершеності дії та результату. Аналіз відмінностей у значеннях між 有一点 та 一点儿.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Мовленнєвий аспект

Тема 6. Опис прогнозу погоди та одягу.

Вивчення конструкцій для опису погодних умов, температури та клімату. Ознайомлення з лексикою, що стосується одягу, аксесуарів і взуття для різних сезонів. Використання прикметників для опису стилю одягу.

Тема 7. Подорожі по місту та країні. Опис історичних пам'яток.

Опис особливостей міст, таких як Сіань, Пекін, Шанхай, Гонконг та Макао. Відвідування музеїв та галерей. Ознайомлення з історичними пам'ятками та культурними об'єктами як в Китаї, так і у своєму місті.

Тема 8. Шопінг та відпочинок на природі.

Лексика для відвідування торгового центру та здійснення покупок, включаючи онлайн-шопінг. Опис планів на вихідні, популярні захоплення, способи подорожування та види транспорту.

Тема 9. Захоплення та хобі.

Назви основних видів спорту та спортивного спорядження. Дієслова для опису фізичних рухів. Ознайомлення з жанрами фільмів, характеристикою акторів, похід до кінотеатру. Жанри художньої літератури.

Тема 10. Опис зовнішності та рис характеру. Родичі та друзі.

Опис зовнішніх характеристик людини, рис характеру, захоплень та діяльності. Географічне походження, професії та соціальні ролі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Історико-культурний аспект

Тема 11. Історія Китаю у XX ст.

Основні події, такі як Синьхайська революція, становлення Китайської Республіки, Гоміньдан, участь у Другій світовій війні, заснування КНР, роль Мао Цзедун та Культурна революція. Політика реформ Ден Сяопіна.

Тема 12. Сучасний політичний устрій КНР

Адміністративний поділ КНР, автономні республіки, статус Гонконгу та Макао. Виконавча, законодавча та судова гілки влади, економічний розвиток КНР у 21 ст.

Тема 13. КНР та її сусіди.

Континентальні та морські сусіди КНР, територіальні конфлікти, Південно-Китайське та Східно-Китайське моря. Ініціатива «Один пояс – один шлях».

Тема 14. Соціологічні проблеми у сучасному Китаї.

«Політика однієї дитини», демографічна ситуація, розвиток регіонів, система освіти, ринок праці, культура «996», екологічні питання та вплив COVID-19.

Тема 15. Видатні діячі в історії Китаю.

Постаті, що вплинули на історію та культуру Китаю: Цінь Ши Хуан-ді, Сунь Ятсен, Чан Кайши, Мао Цзедун, Ден Сяопін, а також відомі художники, письменники та поети.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Використання 离 / 多元, 从.....到....., порівняльна частка 比

1.1. Відпрацювання використання 离 для опису відстані між двома об'єктами. Створення 5 речень з використанням 离.

1.2. Побудування 5 речень із застосуванням конструкції 从.....到..... для опису маршруту або періоду часу.

1.3. Відпрацювання побудови 5 порівняльних речень із використанням 比, включаючи стверджувальні та заперечні приклади.

Тема 2. Використання 被 та 把 у реченні

2.1. Відпрацювання використання 被 для вираження пасивного стану. Написання 5 речень.

2.2. Побудування 5 речень із застосуванням 把 для позначення дії, що виконується над об'єктом, визначивши суб'єкт і об'єкт.

Тема 3. Майбутній час з 要 / 会

3.1. Відпрацювання конструкцій з 要 та 会 для вираження майбутніх подій. Створення 5 речень з 要 і 5 речень з 会 для опису планів на майбутнє.

3.2. Побудування 5 речень для опису майбутніх дій без використання 要 або 会, використовуючи контекст, що вказує на майбутній час.

Тема 4. Використання 的 / 得 / 地 у реченні

4.1. Відпрацювання побудови 5 речень з використанням 的 як модифікатора іменника.

4.2. Відпрацювання 5 речень з 得 як модифікатором дієслова, підкреслюючи якість дії.

4.3. Побудування 5 речень з 地 як модифікатором прикметника, що описує дію.

Тема 5. Різниця між 有一点 та 一点儿

5.1. Відпрацювання 5 речень, які демонструють використання 有一点 для вираження незначного незадоволення чи слабкості.

5.2. Побудування 5 речень з 一点儿 для вираження невеликої кількості або трохи чогось.

5.3. Відпрацювання 5 речень із використанням 到 та інших модифікаторів для позначення завершеності дії.

Тема 6. Опис прогнозу погоди та одягу

6.1. Побудування 5 речень для опису прогнозу погоди в різні сезони.

6.2. Відпрацювання 5 речень, що описують зимовий та літній одяг, включаючи аксесуари та взуття.

6.3. Відпрацювання використання 5 прикметників для опису стилю в реченнях.

Тема 7. Подорожі по місту та країні. Опис історичних пам'яток

7.1. Написання короткого есе (100-150 слів) про подорож до одного з великих міст Китаю (Пекін, Шанхай або Сіань).

7.2. Побудування 5 речень для опису історичних пам'яток у своєму місті.

7.3. Відпрацювання опису візиту до музею чи галереї, включаючи враження від побаченого.

Тема 8. Шопінг та відпочинок на природі

8.1. Побудування діалогу (мінімум 8 реплік) для сценарію покупки в торговому центрі, використовуючи фрази для оплати готівкою та карткою.

8.2. Відпрацювання 5 речень про плани на вихідні та популярні способи відпочинку на природі.

8.3. Відпрацювання опису 5 видів транспорту та способів подорожування, пояснюючи їхні переваги та недоліки.

Тема 9. Захоплення та хобі

9.1. Складання списку з 10 видів спорту та написання 5 речень, які описують фізичну активність у цих видах.

9.2. Написання короткого есе (80-100 слів) про улюблений жанр фільмів або художньої літератури, описуючи, що приваблює в цьому жанрі.

9.3. Побудування діалогу для походу до кінотеатру, включаючи обговорення жанру фільму та очікувань від перегляду.

Тема 10. Опис зовнішності та рис характеру. Родичі та друзі

10.1. Відпрацювання 5 речень, що описують зовнішні характеристики людини.

10.2. Побудування опису друзів або родичів, включаючи їхній характер, захоплення та професії (мінімум 100 слів).

10.3. Відпрацювання 5 речень, що описують особисті якості людини та її поведінку.

Тема 11. Історія Китаю у XX ст.

11.1. Написання короткого реферату (150-200 слів) про Синьхайську революцію та становлення Китайської Республіки.

11.2. Побудування 5 речень, що описують внесок Мао Цзедуна у розвиток Китаю.

11.3. Відпрацювання створення таблиці основних подій Культурної революції та політики реформ Ден Сяопіна.

Тема 12. Сучасний політичний устрій КНР

12.1. Відпрацювання 5 речень для опису адміністративного устрою КНР та статусу Гонконгу та Макао.

12.2. Написання короткого огляду (100-150 слів) про економічний розвиток КНР у 21 ст.

12.3. Побудування 5 речень для опису функцій виконавчої, законодавчої та судової гілок влади КНР.

Тема 13. КНР та її сусіди

13.1. Написання короткого есе (100-150 слів) про континентальних та морських сусідів КНР, підкреслюючи територіальні питання.

13.2. Побудування 5 речень для опису ініціативи «Один пояс – один шлях».

13.3. Відпрацювання опису значення Південно-Китайського та Східно-Китайського морів для Китаю у 5 реченнях.

Тема 14. Соціологічні проблеми у сучасному Китаї

14.1. Написання короткого реферату (150-200 слів) про політику однієї дитини та її наслідки.

14.2. Відпрацювання опису системи освіти та ринку праці в Китаї у 5 реченнях.

14.3. Побудування 5 речень про сучасні екологічні виклики та ситуацію з охороною здоров'я після COVID-19.

Тема 15. Видатні діячі в історії Китаю

15.1. Написання короткого біографічного нарису (100-150 слів) про одного з видатних діячів Китаю (наприклад, Мао Цзедун або Ден Сяопін).

15.2. Побудування 5 речень про внесок відомих китайських художників та письменників у культуру Китаю.

15.3. Створення списку з 5 ключових досягнень видатних китайських лідерів та діячів.

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
Здобувач освіти		
Відмінно	<p>володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями</p>	<p>може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі</p>

Добре	достатньо володіє матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; аналізує навчальну інформацію, але допускає окремі неточності та незначні помилки	правильно вирішив більшість завдань; має стійкі навички виконання завдання
Задовільно	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні навички виконання завдання
Незадовільно можливістю повторного складання	3 володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування);	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності,

		<p>безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки</p>	<p>правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички</p>
Незадовільно обов'язковим повторним вивченням дисципліни	3	<p>не володіє навчальним матеріалом</p>	<p>виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача</p>

ПИТАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО ТА ПЕРІОДИЧНОГО КОНТРОЛЮ

1. Використання частки 比 у порівняльних конструкціях.
2. Конструкції для вираження відстані між об'єктами: 离 та 多元.
3. Використання 被 для пасивних конструкцій.
4. Конструкція 把 та її роль у зміні структури речення.
5. Вживання 要 та 会 для вираження майбутніх подій.
6. Використання майбутнього часу без 要 та 会.
7. Різниця між 的, 得 та 地 у побудові речень.
8. Використання 得 для модифікації дієслів.
9. Відмінність між 有一点 та 一点儿.
10. Використання 到 для позначення завершеності дії.
11. Опис погодних умов та температури.
12. Опис одягу для різних сезонів.
13. Культурні центри Китаю: міста та історичні пам'ятки.
14. Фрази для опису історичних пам'яток.
15. Фрази для здійснення покупок та види оплати.
16. Основні вирази для шопінгу в магазині та онлайн.
17. Лексика для опису видів спорту та фізичної активності.
18. Основні жанри фільмів та опис акторського складу.
19. Прикметники для опису зовнішності людини.
20. Лексика для опису характеру та поведінки.
21. Основні події Синьхайської революції.
22. Роль Мао Цзедуна у розвитку сучасного Китаю.
23. Адміністративний поділ КНР та його особливості.
24. Виконавча та судова гілки влади у КНР.
25. Континентальні сусіди КНР.
26. Морські сусіди КНР та територіальні суперечки.
27. Політика однієї дитини та її соціальні наслідки.
28. Екологічні проблеми та охорона здоров'я у Китаї.
29. Видатні діячі Китаю: художники та письменники.
30. Біографія та досягнення лідерів КНР.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Форма для іспиту в 3 семестрі

Поточний та періодичний контроль			Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3		
T1: відповіді на парах (10 балів) T2: відповіді на парах (10 балів)	T6: відповіді на парах (10 балів) T7: відповіді на парах (10 балів)	T11: відповіді на парах (10 балів) T12: відповіді на парах (10 балів)		
20	20	20	40	100

Форма для заліку в 4 семестрі

Поточний та періодичний контроль			Індивідуальне самостійне завдання	Сума балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3		
T3: відповіді на парах (10 балів) T4: відповіді на парах (10 балів) T5: відповіді на парах (5 балів)	T8: відповіді на парах (10 балів) T9: відповіді на парах (10 балів) T10: відповіді на парах (5 балів)	T13: відповіді на парах (10 балів) T14: відповіді на парах (10 балів) T15: відповіді на парах (5 балів)		
25	25	25	25	100

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Qi S., Zhang J. Discover China Student Book Two (Discover China Chinese Language Learning Series). Macmillan Education; 1st edition, 2011.
2. Wang D. Discover China Workbook Two (Discover China Chinese Language Learning Series). Macmillan Education; 1st edition, 2011.
3. Jiang L. HSK Standard Course 3 Textbook, Beijing Language & Culture University Press, China; 1st edition, 2014.

Додаткова література

1. Сергійчук І. М. Китай у нові та новітні часи: Практикум : Навч. Посібник для студ. вузів. Суми: Університетська книга, 2006. 329 с.
2. Історія середньовічного Сходу. Ч. 1: Китай та Японія. Художньо-історична хрестоматія. Одеса: Ун-т Ушинського, 2020. 378 с.
3. Шейко В. М. Історія художньої культури: Візантія. Арабомусульманський світ. Китай. Японія : Підручник для студ. вищ. навч. закладів мистецтва і культури. Харків: Харківська держ. акад. Культури, 2001. 182 с.
4. Китай - Україна перспективи академічного та ділового співробітництва : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (27-28 трав. 2019, Одеса). ОНУ ім. І. І. Мечникова, Ф-т міжнар. відносин, політології та соціології. Одеса: Фенікс, 2019.
5. Агапітова. І. В. Цинський Китай кінця XVIII-першої третини XIX ст. у сприйнятті західних спостерігачів : Дис.... канд. іст. наук, 2006. Пол. индекс: ДИС 3319.

Електронні інформаційні ресурси

1. Посольство України в Китаї : веб-сайт. URL: <http://china.mfa.gov.ua/ua>
2. Центральне телебачення Китаю: веб-сайт. URL: <http://www.cctv.com>
3. Посольство Китаю в Україні: веб-сайт. URL: <http://www.ua.chineseembassy.org/>
4. Тексти для читання : веб-сайт. URL: <http://www.uiowa.edu/~chnsrng/index.html>
5. Онлайн бібліотека китайських текстів : веб-сайт. URL: <https://languageplayer.io/en/zh/books>

Китайсько-англійський, англо-китайський словник: веб-сайт. URL: www.nciku.com

6. Китайсько-англійський, англо-китайський словник: веб-сайт. URL: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english-chinese>

Класрум навчальної дисципліни «Китайська мова (2 курс)»: <https://classroom.google.com/c/NTgzNTA0MDMzMDMx?cjc=ruy6tgk>

Для нотаток

Для нотаток

Для нотаток

Навчальне видання

КИТАЙСЬКА МОВА 2 КУРС

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до вивчення навчальної дисципліни
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії»

Укладачі:

Карпенко Максим Юрійович
Горбалінська Владислава Віталіївна

В авторській редакції

Затверджено авт. 01.09.2024.

Підп. до друку 18.12.2024. Формат 60x90/16.
Папір офсетний. Гарнітура «Times New Roman».
Друк цифровий. Обсяг 0,9 ум. друк. арк.
Наклад 100 пр. Зам. № 2555.

Видавець Букаєв Вадим Вікторович
вул. Пантелеймонівська 34, м. Одеса, 65012.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2783 від 02.03.2007 р.
Тел. 0949464393, email: 7431393@gmail.com